

Antonín Petruželka

K samizdatu ho přivedla celoživotní vášeň ke knihám

Antonín Petruželka je a celý život byl zapálený milovník knih. Narodil se v padesátých letech do rodiny sympatizující s tehdejšími režimem. Komunismus pro něj tedy nebyl tak děsivý, přestože kvůli svým přesvědčením se s ním dostal mnohokrát do konfliktu. Například musel zanechat studia na filozofické fakultě v Praze. V období normalizace se aktivně zapojil do samizdatové činnosti.

Sestavovali jsme si, v tom tedy vynikal ten kamarád Vráťa Färber, seznamy, těch zakázaných knih a zakázaných autorů. A to přešlo brzy do vyhledávání tedy těch zakázaných autorů.

Například jsem jednou přijel do Kroměříže, tam jsem zjistil, že je dobře vypadající antikvariát. Ukázal jsem antikváři ten seznam a on si ho prohlížel. Potom říká: „Pojďte tady až za mě dozadu.“ Nebo jednou jsme v nějakém knihkupectví někde na Chebsku stáli před regálem s knihami tohoto typu. A oba jsme, Vráťa a já, jsme sáhli po jedné knize a byl to Hermann Broch, Pokušitel. A podívali jsme se na sebe. A já jsem řekl: „Vráťo, máš ho na seznamu, máš přednost.“ A šel jsem si ven zakouřit, abych to překousl, že si to odveze on a ne já.

U kupování zakázaných knih to neskončilo. Díky svému kamarádovi, který dělal nočního hlídače v Klementinu, se v noci vkradl do oddělení zakázaných knih.

Počkejte, když tam jste v noci, tak jako to už tam nikdo jiný není. No a dopadlo to tak, že jsme se domluvili, já jsem vzal psací stroj, takový menší a papíry. A že tam půjdeme do toho depozitu a že tam něco opišeme.

Nakonec se s kamarádem dohodli, že založí samizdatovou edici pro texty a autory, kteří nemají žádné vydání v samizdatu ani v exilu. Shodou okolností objevili nepříliš známého českého autora Ivana Blatného. Jeho nevydané texty se dostaly do rukou pana Petruželky.

Netrvalo dlouho, Zbyněk Hejda mi zavolal a říkal: „Nechcete přijít na návštěvu?“ A to byl signál, že mám přijít a že je to tedy něco hodně zajímavého. Tak jsem tam běžel a on se zeptal: „Chcete ještě vydat toho Blatného?“ A já jsem říkal: „Jo, jo.“ A on vytáhl z pod stolu xerox té sbírky Pomocná škola Bixley. A to jsme teda s radostí potom dělali.

Přes mnohé komplikace se podařilo sbírku pana Blatného vydat. Pravděpodobně se jedná o jediný text, který vznikl v exilu, ale byl vydán doma. Pro pana Petruželku to byla velká životní lekce v redaktorské činnosti. Po Sametové revoluci úspěšně dokončil studium bohemistiky na pražské univerzitě a dále se mohl již svobodně věnovat své velké lásce - knihám.